

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БНА-2020/6/СТА-ТТЗ

Баянхонгор 2020 он	Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 99007576 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цээням Утас: 99442140 Цахим хаяг: tseenyama@audit.gov.mn Аудитор: Ж.Өсөхбаяр Утас: 99890393 Цахим хаяг: usuhuu83@yahoo.com Цахим хуудас: www.audit.mn
-----------------------	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын гэрчилгээ	2
2. Аудитын тайлан.....	4
2.1. Оршил.....	4
2.2. Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага.....	4
2.3. Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, АРГА ЗҮЙ, ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТ.....	4
2.4. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ	5
2.5. Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал	5
2.6. Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар.....	5
2.7. Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн	6
2.8 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт	7
2.8.1 Мөнгөн хөрөнгө.....	7
2.8.2 Авлага	8
2.8.3 Бараа материал	8
2.8.7 Үндсэн хөрөнгө	9
2.8.8 Өр төлбөр.....	9
2.8.9 Засгийн газрын хувь оролцоо.....	9
2.9 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга.....	10
2.10. Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал.....	12
2.11. Шилэн дансны мэдээлэл	12
2.12. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга.....	12
2.13. Дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл	12
3. Менежментийн захидал	13
3.1 БАЙГУУЛЛАГЫН ҮНДСЭН АЖИЛЛАГААТАЙ ХОЛБООТОЙ АСУУДАЛ.....	13
4. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	15
4.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан	15
4.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан.....	16
4.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	18
4.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	20
4.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	20
4.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан.....	22

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч

1. Аудитын гэрчилгээ

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

64101 Баянхонгор аймаг,
Баянхонгор сум, Номгон баг
Утас, факс 7044 2584
E-mail; bayankhongor@audit.gov.mn

2020.03.24 № 1/367

танай _____ -ны № _____ -т

Г _____ Г

Аудитын гэрчилгээ

Г БУУЦАГААН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА Г
Ж.АЛТАНЦЭЦЭГ ТАНАА

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2, 8.9.3-д заасны дагуу Бууцагаан сумын Засаг даргын 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулгад санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлт

Аудитын гол асуудалд дурдсан алдаа, зөрчлийг эс тооцвол Бууцагаан сумын Засаг даргын 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээ болон төсвийн гүйцэтгэлийн нэгтгэсэн тайланг материаллаг зүйлсийн хувьд Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж, Сангийн сайдын баталсан бодлого, журам, зааврын дагуу үнэн, бодитой, шударга илэрхийлсэн тул хязгаарлалттай санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Бууцагаан сумын Засаг даргын 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга дах үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэл хөтлөлт, программ хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын

D:\бичиг хэрэг 2020-Албан тоот А4\
005020795

хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэсэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

Аудитын гол асуудал

Гүйцэтгэсэн горим сорилын дүнд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 451.0 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрч илэрсэн нь урьдчилан тогтоосон материаллаг байдлын түвшинээс хэтэрч дүгнэлт өгсөн 4 байгууллагаас Эрүүл мэндийн төв, Ерөнхий боловсролын сургуулийн санхүүгийн тайланд "Хязгаарлалттай", Засаг даргын Тамгын газрын санхүүгийн тайланд "Сөрөг" санал дүгнэлт өгсөн. Мөн сумын ИТХ-ын хуралдааны 2018 оны 11 дүгээр тогтоолоор Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгийн зардлыг өмнөх оны үлдэгдлээс 118.4 сая төгрөгөөр санхүүжихээр буюу зардлыг эх үүсвэрээс нь 1.8 сая төгрөгөөр илүү баталсан.

Дээрх алдаа зөрчлүүд нь Төсвийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.4 дэх "Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь түүнд харьяалагдах төсвийн талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ", 15.4.1. дэх "... энэ хуулийн 16.5-д заасан бүрэн эрхийг хэрэгжүүлэх", 16.5.2. дахь "батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих Төсвийн тухай хуулийн 57 дугаар 57.3. дахь "Орон нутгийн төсвийн урьд оны үлдэгдлээс санхүүжүүлэх зарлагыг төсөвт тусган баталж хэрэгжүүлэх ба зарлага нь санхүүжүүлэх эх үүсвэрээсээ хэтрэхгүй байна" гэсэн заалтуудыг зөрчиж санхүүгийн тайлангийн "Эрх ба үүрэг", "Үнэн зөв байдал" гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Үүрэг хариуцлага

Бууцагаан сумын Засаг дарга нь Төсвийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг Нягтлан бодох бүртгэлийн болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, түүнтэй нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

D:\бичиг хэрэг 2020-Албан тоот А4\

2. Аудитын тайлан

2.1. Оршил

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг төсвийн төвлөрүүлэн захирагч Ж.Алтанцэцэг танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгох зөвлөмжүүдийг Менежментийн захидалд тусгасан болно.

2.2. Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага

Бид Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Бууцагаан сумын Засаг даргын 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болгосон санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн гаргасан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь энэхүү аудитын зорилт байв.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв, бодитой бэлтгэх үүрэгтэй.

Харин тухайн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийг дээрх хууль болон бодлого, журмын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхэд санал дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Аудитыг 2020 оны 03 дугаар сарын 21-ээс 2020 оны 03 дугаар сарын 24-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2020 оны 03 дугаар сарын 24-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Ж.Өсөхбаяр гүйцэтгэв.

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2020 оны 03 дугаар сарын 02-ны өдрийн 1а/47 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

2.3. Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт

Аудитын явцад АДБОУС, АОУС, нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн бусад зарчимд тулгуурласан төрийн аудитын байгууллагын санхүүгийн тайлангийн аудитын талаарх бодлого, арга зүйг мөрдөж ажиллав.

Дээрх стандарт, зарчимд нийцүүлж Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Төрийн аудитын байгууллагаас санхүүгийн тайланд аудит хийх журам, түүнд тусгасан үе шатны ажлыг гүйцэтгэн, шат шатны чанарын хяналт хийж, холбогдох ажлын баримт материалаар баталгаажуулсан болно.

Аудитыг Нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, УСНББОУС, Төсвийн тухай хууль болон Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг гол шалгуур болгож, батлагдсан төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу хэрэгжүүлэв.

2.4. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ

Бид санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дахин хянасан. Энэ нь материаллаг алдаа гарахаас хамгаалах ёстой гол бодлого, хяналтуудыг тодруулах, судлах зорилготой юм.

Бууцагаан сумын Засаг даргын санхүүгийн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох стандарт, журмын дагуу шинэчлэгдсэн байна.

Бууцагаан сумын Засаг даргын үндсэн үйл ажиллагаа, санхүүгийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд дунд гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

Баянхонгор аймгийн Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба нь Бууцагаан сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагуудын 2019 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгээгүй байна.

Төрийн аудитын байгууллагаас эрх асуудлын хүрээний байгууллагад санхүүгийн тайлангийн аудит хийсэн хэлбэрийг дараах хүснэгтээр үзүүлэв.

№	Байгууллагын ангилал	Санхүүгийн тайлангийн аудит хийсэн хэлбэр				Үүнээс: Гэрээгээр хийлгэсэн
		Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрлэсэн	Итгэл үзүүлсэн	Аудитад хамрагдаагүй	
1	Төсвийн шууд захирагч	4	6	-	-	2
2	ТБӨААН	-	-	-	-	-
	Дүн	4	6	-	-	2

2.5. Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал

Аудитын явцад Бууцагаан сумын Засаг даргын бэлтгэсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэл нь материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд байгууллагын гадаад дотоод орчин, дотоод хяналтыг судалж, санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлантай холбоотой эрсдэлтэй асуудлыг илрүүлж, үнэлсэн.

Мэдээллийн технологийн мэргэжилтнийг аудитад татан оролцуулах шаардлагагүй гэж үзсэн тул аудитыг томилогдсон баг гүйцэтгэлээ.

Бууцагаан сумын Засаг дарга санхүүгийн тайланг бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн "Засгийн газрын санхүүгийн "Э-тайлан" программ хангамж ашигладаг байна.

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд эрсдэлийн үнэлгээний урьдчилсан горим хэрэгжүүлэн 5 эрсдэлтэй асуудал тодорхойлж, гүйцэтгэлийн шатанд 1 эрсдэл нэмж сонгон, эрсдэлийн үнэлгээний дүнд үндэслэн 6 асуудалд нарийвчилсан горим сорил хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж баталгаажуулсан болно.

2.6. Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлын түвшнийг АДБОУС 1320, АОУС 320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгов.

Төлөвлөлтийн шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2018 оны жилийн эцсийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 5611.4 сая төгрөгийн 1.0 хувь буюу 5.6 сая төгрөгөөр тогтоов.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2019 оны жилийн эцсийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 3828.6 сая төгрөгийн 1.0 хувь буюу 38.3 сая төгрөгөөр тооцсон нь улсын төсвөөс санхүүждэг төсөвт байгууллагын хувьд байгууллагын нийт зардлыг суурь үзүүлэлт болгон сонгох нь зохимжтой гэж үзсэнтэй холбоотой юм.

2.7. Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Аудитын явцад хэрэгжүүлэх горим сорилыг төсвийн шатлалд хамаарах байгууллага, нэгж тус бүрээр төлөвлөж хэрэгжүүлсэн бөгөөд аудитын дүн, дүгнэлтийг нэгтгэсэн байдлаар үнэлж, гаргалаа.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 8 төсвийн байгууллага, 2 тусгайн сангийн нийт 10 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 10 байгууллага аудитад хамрагдсан байна.

Аудитад хамрагдсан харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд “Зөрчилгүй” 1, “Хязгаарлалттай” 2 /Эрүүл мэндийн төв, Ерөнхий боловсролын сургууль/, “Сөрөг” 1 /Засаг даргын Тамгын газар/ дүгнэлт өгч, Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал, Соёлын төв, Баянбүрдийн бага сургууль, бага цэцэрлэг, Орон нутгийн хөгжлийн сан, Сум хөгжүүлэх сангийн тайланг түүвэрт хамруулж санал дүгнэлт өгөөгүй байна.

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайлангийн дүгнэлтэд нөлөөлсөн гол зөрчлүүд.

Засаг даргын Тамгын газар:

1. Өмнөх оны буюу 2018 оны жилийн эцсийн санхүүгийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй.
2. 2019 оны жилийн эцсийн тооллогын комисс томилогдсон тооллогын бүртгэлийг хийж, үр дүнг хэлэлцэж баталгаажуулаагүй.
3. Нягтлан бодогч нь нярвын тайланг сар бүр хянаж баталгаажуулдаггүйгээс нярвын тайлан, санхүүгийн тайлангийн бараа материалын орлого, зарлага зөрүүтэй, өр, авлагыг баталгаажуулаагүй байна.
4. Зочид төлөөлөгч хүлээн авах зардалд батлагдсан 9,1 сая төгрөгийг зарцуулахдаа зохих журмын дагуу тушаал шийдвэрийг гаргахгүйгээр зарцуулсан.

Дээрх алдаа, зөрчлүүд нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дахь “Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.2.1 дэх “жилийн санхүүгийн тайлан гаргахын өмнө хөрөнгийн тооллого хийнэ”, 18.2 дахь “Аж ахуйн нэгж байгууллагын удирдлага нь нягтлан бодох бүртгэлийн хууль тогтоомж, стандарт, дүрэм, журам, зааварт нийцүүлэн нягтлан бодох бүртгэлийн баримт бичгийг баталж мөрдөж ажиллах”, Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар батлагдсан “Нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”, Сангийн сайдын 2014 оны 55 дугаар тушаалаар батлагдсан төсвийн зарлагын эдийн ангиллыг ашиглах зааврын 6 дугаар хавсралтын “Зочид төлөөлөгч хүлээн авах” гэсэн заалтыг тус тус зөрчсөн санхүүгийн тайлангийн толилуулгын Үнэн зөв байх, Оршин байх, Эрх ба үүрэг, Иж бүрэн байх, Үнэлгээ, Хэмжилт, Толилуулга ба тодруулга батламж мэдээдлүүдийг хангаагүй тул “Сөрөг” дүгнэлт өгсөн.

Эрүүл мэндийн төв:

1. Үндсэн хөрөнгийн дансны тээврийн хэрэгсэл, бараа материалын дансны тусгай зориулалтын материал, бусад хангамжийн материалын дансны тооллогын материал байхгүй, бичиг хэргийн материал зөрүүтэй тоологдсон.
2. Бараа үйлчилгээний бусад зардлаас 7500.0 мянган төгрөгийг анхан шатны баримтгүй шилжүүлж, шууд зардлаар бүртгэсэн. Мөн хүнс, бусад хангамжийн материалын хоорондын тооцоонд 912.9 мянган төгрөгийн нэхэмжлэх зөрүүтэй байна.

Дээрх зөрчлүүд нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12.2-д “Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллогыг дараах тохиолдолд заавал хийнэ”, 12.2.1-д “жилийн санхүүгийн тайлан гаргахын өмнө” 13.7 “Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно” гэсэн заалтуудыг зөрчсөн бөгөөд Оршин байх, Эрх ба үүрэг, үнэн зөв гэсэн батламж мэдээдлүүдийг хангаагүй тул “Хязгаарлалттай” дүгнэлт өгсөн.

Ерөнхий боловсролын сургууль:

1. Тайлант онд “Их эффект” ХХК-ний 4150.0 мянга, “Ди Эн Констракшн” ХХК-д 9000.0 мянга, Баярнамд 7294.3 мянган төгрөгийг нэхэмжлэл, анхан шатны баримтгүйгээр гүйлгээ хийсэн.

2. Цалингийн зардлаас байгууллагын даргын 2019.12.13-ны өдрийн А/30 тоот тушаалаар 15000,0 мянган төгрөгийн түлшний хөнгөлөлт олгож төсвийг зориулалт бусаар зарцуулсан.

Дээрх зөрчлүүд нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т “Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Сангийн сайдын 2014 оны 55 дугаар БНА-2020/6/СТА-ТТЗ

“Эдийн засгийн ангилал батлах тухай” тушаалын “Төсвийн зарлагын эдийн засгийн ангиллыг ашиглах зааврыг баталсан 6 дугаар хавсралт”-ын “Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил” гэсэн төсвийн зарлагын ангиллыг тус тус зөрчсөн санхүүгийн тайлангийн толилуулгын Оршин байх, Эрх ба үүрэг, Иж бүрэн байх, Үнэлгээ, Хэмжилт, Толилуулга ба тодруулга батламж мэдэгдлүүдийг хангаагүй “Хязгаарлалттай” дүгнэлт өгсөн.

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар нийт 51.3 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлснээс 49.5 сая төгрөгийн алдааг аудитын явцад залруулж 1.8 сая төгрөг зөрчлийг давтан гаргахгүй байх зөвлөмж хүргүүлээ.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн залруулга

Төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг нэгтгэхдээ харьяа байгууллагуудын аудит хийсэн санхүүгийн тайлангаас 49460.5 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй нэгтгэсэн байна. Үүнд:

- Санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайланд цэцэрлэгийн программ хангамжийн дансны үлдэгдлийг 400.0 мянга, үндсэн хөрөнгийн хуримтлагдсан элэгдэл, өмнөх үеийн үр дүнг 2167.4 мянга нийт 2567.4 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй нэгтгэсэн;

- Санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайланд Соёлын төвийн бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 368.6 мянга, Сум хөгжүүлэх сангийн зардлыг 3780.1 мянга, Эрүүл мэндийн төвийн төвлөрүүлэх шилжүүлгийг 39.7 мянга, Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлыг Ерөнхий боловсролын сургууль 25806.9 мянга, бага цэцэрлэг 1211.1 мянга, цэцэрлэг 9651.3 мянган төгрөгөөр нийт 40857.7 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй нэгтгэсэн;

- Санхүүгийн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайланд Бага сургуулийн бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 200.0 мянга, Соёлын төвийн бараа үйлчилгээний бусад зардал, урсгал засварын зардлыг 2575.0 мянга, Засаг даргын Тамгын газрын хангамж бараа материалын зардал, албан томилолтын зардлыг 332.0 мянга, Эрүүл мэндийн төвийн бараа үйлчилгээний бусад зардал, төвлөрүүлэх шилжүүлгийг 2853.9 мянга, бага сургуулийн бараа үйлчилгээний зардлыг 74.5 мянган төгрөгөөр нийт 6035.4 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй нэгтгэсэн;

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайлангийн залруулга

Тус төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 5.2 сая төгрөгийн залруулга хийлээ.

- Эрүүл мэндийн төвийн бараа үйлчилгээний бусад зардлаас анхан шатны баримтгүйгээр иргэн Л.Баярнямд 2019.12.26-нд 7500.0 мянган төгрөгийг шилжүүлсэн ба тус асуудал нь цагдаагийн эдийн засгийн албанд шалгагдаж байгаа гэсэн тайлбарыг нягтлан бодогч Д.Мөнхтуяа өгсөн ба санхүүгийн тайланд авлагаар тусгаж залруулга хийсэн.

2.8 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт

2.8.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 220.0 сая, эцсийн үлдэгдэл 67.3 сая төгрөг болж, 152.7 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Касст байгаа бэлэн мөнгө	-	-	-	-
Төрийн сангийн дансанд байгаа бэлэн мөнгө	220.0	67.3	-152.7	100.0
Замд яваа мөнгөн хөрөнгө	-	-	-	-
Хадгаламж	-	-	-	-
Дүн	220.0	67.3	-152.7	100.0

Эх сурвалж: Бууцагаан сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд байгаа 67.3 сая төгрөг нь төрийн сангийн орон нутгийн ерөнхий орлогын дансанд 23.0 сая, Орон нутгийн хөгжлийн сангийн дансанд 38.4 сая, Сум хөгжүүлэх сангийн дансанд 5.9 сая төгрөг байршиж байна.

Орон нутгийн ерөнхий орлогын дансанд 23.0 сая төгрөгийн үлдэгдэл байгаа нь орон нутгийн давсан орлогоос зарцуулагдаагүй 14.4 сая, төсөвт байгууллагуудын харилцах дансны төвлөрүүлсэн үлдэгдэл 7.6 сая, урьд оны зарцуулаагүй үлдэгдэл 1.0 сая төгрөг байна.

2.8.2 Авлага

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 202.2 сая, эцсийн үлдэгдэл 239.0 сая төгрөг болж, 36.9 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №2. Авлагын үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1.0	1.4	0.4
Байгууллагаас авах авлага	34.1	4.2	-29.9
Хувь хүмүүсээс авах авлага	-	7.5	7.5
Зээлийн авлага	167.1	225.9	58.8
Дүн	202.2	239.0	36.9

Эх сурвалж: Бууцагаан сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Авлагын дансны өмнөх оны үлдэгдэл тайлант онд 78.8 сая төгрөгөөр буурсан ч, тайлант онд сум хөгжүүлэх сангаас 98.5 сая төгрөгийн зээл олгож, Эрүүл мэндийн төвийн санхүүгийн тайланд хувь хүмүүсээс авах 7.5 сая төгрөгийн авлага үүссэн нь голлох нөлөөг үзүүлж байна.

Хүснэгт №2.1. Авлагын үлдэгдэл байгууллагаар

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Авлагын дүн	Үүнээс			
		Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	Байгууллагаас авах авлага	Хувь хүмүүсээс авах авлага	Зээлийн авлага
Бага сургууль	0.0	0.0	-	-	-
Соёлын төв	1.0	1.0	-	-	-
Сум хөгжүүлэх сан	225.9	-	-	-	225.9
Засаг даргын тамгын газар	1.2	0.0	1.2	-	-
Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	0.1	0.1	-	-	-
Эрүүл мэндийн төв	7.5	-	-	7.5	-
Ерөнхий боловсролын сургууль	3.1	-	3.1	-	-
Цэцэрлэг	0.1	0.1	-	-	-
Дүн	239.0	1.4	4.2	7.5	225.9

2.8.3 БАРАА МАТЕРИАЛ

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 296.0 сая, эцсийн үлдэгдэл 412.6 сая төгрөг болж, 116.7 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №3. Бараа материалын үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Тусгай зориулалтын материал	44.82	53.95	9.13
Эм боох материал	0.36	1.53	1.16
Бэлэн бүтээгдэхүүн	0.00	1.25	1.25
Бичиг хэргийн материал	5.33	9.48	4.15
Аж ахуйн материал	157.78	224.46	66.68
Сэлбэг хэрэгсэл	0.59	-	(0.59)
Түлш, шатах тослох материал	0.86	8.22	7.36
Барилгын засварын материал	0.78	7.33	6.55
Хүнсний материал	3.38	5.96	2.58
Бусад хангамжийн материал	65.85	100.46	34.62
Мал амьтад	16.21	-	(16.21)
Дүн	295.96	412.65	116.68

Эх сурвалж: Бууцагаан сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 395.0 сая төгрөг, Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалт болон Дэлхийн зөн ОУБ, БСШУЯ-ын хөрөнгө оруулалтаар 73.0 сая төгрөгийн бараа материал бэлтгэж, 0.5 сая төгрөгийн бараа материал шилжүүлэн авч 335.6 сая төгрөгийн бараа материал зарцуулан, 16.2 сая төгрөгийн бараа материал шилжүүлсэн байна.

2.8.7 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 17719.0 сая, эцсийн үлдэгдэл 18017.3 сая төгрөг болж, 298.3 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №4. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Барилга байгууламж, орон сууц	15,696.07	15,890.34	194.28
Тээврийн хэрэгсэл	311.27	325.53	14.26
Машин тоног төхөөрөмж	606.56	600.23	-6.33
Тавилга эд хогшил	334.66	350.48	15.81
Түүх соёлын дурсгалт зүйл	7.00	7.00	0.00
Дуусаагүй барилга байгууламж	506.82	506.82	0.00
Номын фонд	38.18	55.60	17.43
Бусад үндсэн хөрөнгө	36.79	100.66	63.87
Программ хангамж	20.08	19.09	-0.98
Бусад биет бус хөрөнгө	161.59	161.59	0.00
	17,719.01	18,017.34	298.33

Эх сурвалж: Бууцагаан сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд үндсэн хөрөнгө төсвийн хөрөнгөөр бэлтгэсэн 122.4 сая, балансаас баланст шилжүүлэн авсан 237.8 сая, үнэ төлбөргүй хандиваар авсан 99.1 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн, 98.3 сая төгрөгийн хөрөнгө акталж 39.0 сая төгрөгийн тээврийн хэрэгсэл, 23.6 сая төгрөгийн барилга байгууламж худалдсан байна.

2.8.8 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн эхний үлдэгдэл 22.0 сая, эцсийн үлдэгдэл 4.2 сая төгрөг болж, 17.8 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №5. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өссөн+ Буурсан -	Дүнд эзлэх хувь
Богино хугацаат өр төлбөр дүн	0.5	3.9	3.4	100.0
Ажилчидтай холбогдсон өглөг	0.1	1.4	1.3	34.1
Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	21.4	2.8	-18.7	65.9
Байгууллагад төлөх өглөг	0.5	0.0	-0.5	0.0
Урт хугацаат өр төлбөр дүн	-	-	-	-
Нийт дүн	22.0	4.2	-17.9	100.0

Эх сурвалж: Бууцагаан сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Богино хугацаат өр төлбөрийн үлдэгдэл нь Засаг даргын Тамгын газрын 2.2 сая, Эрүүл мэндийн төвийн 0.7 сая, Соёлын төвийн 0.3 сая, Бага сургуулийн 0.9 сая, Цэцэрлэгийн 0.1 сая төгрөгийн өглөг байна.

2.8.9 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 6639.0 сая, эцсийн үлдэгдэл 6849.4 сая төгрөг болж, 210.4 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 6. ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХУВЬ ОРОЛЦОО /САЯ ТӨГРӨГ/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт/+/, бууралт /-/	Дүнд эзлэх хувь
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан Өмч /төрийн/	2132.3	2132.3	-	13.6
Хуримтлагдсан үр дүн	2132.3	2132.3	-	13.6
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	10737.3	10346.6	-390.8	66.1
	3211.6	3179.9	-31.8	20.3
Дүн	16081.3	15658.8	-422.5	100.0

Эх сурвалж: Засгийн газрын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Засгийн газрын оруулсан капитал дансны өөрчлөлт нь тайлант оны хуримтлагдсан үр дүн 423.1 сая төгрөгөөр буурч, Засаг даргын Тамгын газар, Цэцэрлэгийн өмнөх оны хуримтлагдсан элэгдлийг залруулсантай холбоотой өмнөх үеийн үр дүн 33.9 сая төгрөгөөр залруулсантай холбоотой байна.

2.9 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Аймгийн ИТХ-ын 2019 оны төсөв батлах тухай 14/03 дугаар тогтоолд зааснаар Бууцагаан сумын Засаг дарга тайлант онд улсын төсөвт 6.5 сая, аймгийн төсөвт 121.0 сая нийт 127.5 сая төгрөгийн орлого оруулахаар батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 139.7 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, төлөвлөгөөг 109.6 хувиар биелүүлсэн байна.

Хүснэгт 7. Төвлөрүүлэх орлого

Орлогын төрөл	/сая төгрөг/			
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1.Улсын төсөвт төвлөрүүлэх орлого	6.5	7.5	1.0	115.1
1.1.Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар	1.2	0.9	-0.3	76.8
1.2.Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар	4.0	5.4	1.4	135.3
1.3.Агаарын бохирдлын төлбөр	1.3	1.1	-0.2	88.1
2.Аймгийн орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлого	121.0	132.3	11.3	109.3
2.1.Цалин хөлс түүнтэй адилтгах орлогын албан татвар	105.0	112.6	7.6	107.3
2.2.Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	0.9	1.2	0.3	135.6
2.3.Газрын төлбөр	3.6	4.6	1.0	128.3
2.4.Авто тээвэр өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар	11.5	13.8	2.3	119.8
Нийт дүн	127.5	139.7	12.2	109.6

Сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын 2018 оны 03 тоот тогтоолоор сумд төвлөрөх татварын болон татварын бус орлогыг 76.2 сая төгрөгөөр баталснаас гүйцэтгэлээр 82.1 сая төгрөг төвлөрүүлж төлөвлөгөөг 152.8 хувиар биелүүлсэн байна.

Хүснэгт 8. Сумын орон нутгийн орлого

Орлогын төрөл	/сая төгрөг/			
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1.Татварын орлого	65.2	77.0	11.8	118.04
ИОТХ	12.00	12.52	0.52	104.32
хадгаламжийн хүүгийн орлого	32.00	41.11	9.11	128.47
Бууны татвар	1.90	2.31	0.41	121.37
ҮХЭХ борлуулсны албан татвар	-	0.02	0.02	-
Улсын тэмдэгт	2.50	5.72	3.22	228.99
Бусад татвар	-	0.35	0.35	-
Хог хаягдлын үйлчилгээний төлбөр	3.20	3.27	0.07	102.19
ТТАМАТөлбөр	0.30	0.30	-	100.00
Нохойны татвар	0.30	0.27	(0.03)	89.13
Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	13.00	11.10	(1.90)	85.35
2.Татварын бус орлого	11.00	16.04	5.04	145.79
Хүү торгууль	11.00	16.04	5.04	145.79
Нийт дүн	76.20	93.00	16.80	122.04

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 70105, 70106, 70503, 71602, 71702, 71801, 71802, 72101 гэсэн кодтой 8 хөтөлбөрт зориулан 3225.7 сая төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 2955.1 сая төгрөгийг урсгал зардалд, 222.0 сая төгрөгийг хөрөнгийн зардалд зарцуулахаар батлагджээ.

Нийт зардлын 830.2 сая төгрөгийг аймгийн төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэгээс, 1880.0 сая төгрөгийг тусгай зориулалтын шилжүүлгийн санхүүжилтээс, 37.2 сая төгрөгийг Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас олгох санхүүжилтээс, 103.6 сая төгрөгийг орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох санхүүжилтээс, 76.2 сая төгрөгийг сумын орон нутгийн төсвөөс, 76.7 сая төгрөгийг үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлогоос, 221.7 сая төгрөгийг урьд оны үлдэгдлээс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Аудитын илрүүлэлт:

• Бууцагаан сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн харилцах дансны өмнөх оны үлдэгдэл 116543.2 мянган төгрөг байхад сумын ИТХ-ын хуралдааны 2018 оны 11 дүгээр тогтоолд Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгийн зардлыг өмнөх оны үлдэгдлээс 118363.1 мянган төгрөгөөр санхүүжихээр буюу зардлыг эх үүсвэрээс нь 1819.9 мянган төгрөгөөр илүү баталсан байна.

Гүйцэтгэлээр аймгийн төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг 830.2 сая, тусгай зориулалтын шилжүүлгийн санхүүжилт 1880.0 сая, орон нутгийн төсвөөс авах санхүүжилт, орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох санхүүжилтийг 103.6 сая төгрөгийг бүрэн авч, Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас олгох санхүүжилтээс 16.4 сая төгрөгийн санхүүжилт дутуу авсан байна.

Үндсэн үйл ажиллагааны орлого 41.2 сая төгрөг бүрдүүлж, батлагдсан төсвөөс 34.9 сая төгрөгөөр тасарсан нь Сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн төлөлтийн орлогыг 34.9 сая төгрөгөөр дутуу төвлөрүүлсэнтэй холбоотой байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 3130.3 сая төгрөг буюу 97.0 хувьтай байгаа нь Эрүүл мэндийн төв, Бага сургуулийн хангамж бараа материалын зардал 4.0 сая, Эрүүл мэндийн төвийн норматив зардал 13.4 сая, Эрүүл мэндийн төвийн бараа үйлчилгээний бусад зардал 11.8 сая, Сум хөгжүүлэх сангаас тайлант онд 140.0 сая төгрөгийн зээл олгохоор төлөвлөж гүйцэтгэлээр 98.5 сая төгрөгийн зээл олгосонтой холбоотой бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийн зардал 48.5 сая төгрөгөөр тус тус хэмнэгдсэн нь голлох нөлөөг үзүүлж байна.

Хүснэгт 9. Төсвийн гүйцэтгэл байгууллагаар

Байгууллагын нэр	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	сая.төг	
			Зөрүү	Хувь
Засаг даргын Тамгын газар	350.5	345.5	5.0	98.6
Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал	71.8	70.7	1.1	98.5
Ерөнхий боловсролын сургууль	1207.1	1207.1	0.0	100.0
Цэцэрлэг	430.9	430.6	0.3	99.9
Эрүүл мэндийн төв	511.5	483.6	27.9	94.5
Соёлын төв	110.2	110.2	0.0	100.0
Орон нутгийн хөгжлийн сан	222.0	202.0	20.0	91.0
Сум хөгжүүлэх сан	140.0	99.2	40.8	70.8
Бага сургууль	129.3	129.1	0.2	99.9
Бага цэцэрлэг	52.3	52.3	0.0	100.0
Нийт дүн	3225.7	3130.3	95.4	97.0

Хөрөнгө оруулалтын 10 төсөл, арга хэмжээнд 222.0 сая төгрөгийн санхүүжилт батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 202.0 сая төгрөгийн санхүүжилт олгосон байна.

Нэмэлт төсөв: Төсөвт байгууллагууд нь дээд шатны төсвийн захирагчаас 66.1 сая, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлогоор 4.7 сая нийт 70.8 сая төгрөгийн нэмэлт төсөв бүрдүүлж ажил олгогчоос төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэлд 0.1 сая, бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамжид 59.4 сая, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 2.0 сая, хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан БНА-2020/6/СТА-ТТЗ

албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэгт 9.2 сая төгрөгийг зарцуулж, үлдэгдэл 0.1 сая төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 11. Нэмэлт төсвийн судалгаа

сая.төг

Байгууллагын нэр	Санхүүжилт	Зарцуулалт	Төвлөрүүлсэн	
			Аймаг	Сум
Засаг даргын Тамгын газар	42.90	42.79	-	0.11
Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	1.00	1.00	-	-
Соёлын төв	2.00	2.00	-	-
Эрүүл мэндийн төв	2.63	2.59	0.04	-
Сургууль	16.55	16.55	-	-
Цэцэрлэг	5.74	5.74	-	-
Нийт дүн	70.81	70.67	0.04	0.11

2.10. ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ БУЮУ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДАЛ

2.10.1. Эрүүл мэндийн төсвөөс иргэн Л.Баярнямд 2019.12.26-нд Бараа үйлчилгээний бусад зардлаас 7500.0 мянган төгрөгийг анхан шатны баримтгүй "сургалтад" гэсэн гүйлгээг шилжүүлж тодруулахад Л.Баярнямаас тухайн 7500.0 мянган аймгийн ЭМГ-ын няравт бэлнээр өгсөн гэсэн тайлбар өгсөн. Дээрх асуудал нь цагдаагийн эдийн засгийн албанд шалгагдаж байгаа гэсэн тайлбарыг нягтлан бодогч Д.Мөнхтуяа өгөв.

Иймд дээрх 7500.0 мянган төгрөгийг авлагаар залруулсан бөгөөд тухайн асуудлын шийдвэрлэгдсэн байдлыг дараагийн аудитаар авч үзэх шаардлагатай.

Аудитын илрүүлэлт:

• Аудитад хамрагдсан төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 451.0 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс 31.3 сая төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 306.6 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах албан шаардлага, 105.5 сая төгрөгийн зөрчлийг давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өгч, 7.5 сая төгрөгийн алдааг санхүүгийн тайланд залруулсан байна.

2.11. Шилэн дансны мэдээлэл

Бууцагаан сумын Засаг дарга Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан 90 мэдээллийг хугацаанд нь, 3 мэдээлэлд дахин завсар хийснээс хугацаа хоцроосон төлөвтэй болж 2 мэдээллийг байршуулах хугацаа болоогүй байна.

д/д	Хугацаа	Төрөл	Удаа	Хугацаанд оруулсан	Хугацаа хоцроосон	Хугацаа болоогүй
1	Бүтэн жил	3	14	10	2	2
2	Хагас жил	3	3	3		
3	Улирал бүр	2	8	8		
4	Сар бүр	5	60	60		
5	Тухай бүр	5	60	59	1	
	Нийт	18	145	140	3	2

2.12. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар "Сумдын төсөвт байгууллагуудын санхүүжилтийн эрхийг нээхдээ Төсвийн тухай хуулийн дагуу сумын ИТХ-ын хуралдаанаар баталсан санхүүжилтээс илүү санхүүжилт олгож эрх нээдэг явдлыг таслан зогсоож, ТТЗ-ийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг хугацаанд нь үнэн зөв нэгтгэж байх. Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар баталсан Улсын төсвийн НББ-ийн бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв нэгтгэж байх" гэсэн зөвлөмж өгснийг хэрэгжүүлж тайлант онд зөрчлийг давтан гаргаагүй байна.

2.13. Дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл

Бид Бууцагаан сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийж, баталгаажуулах ажлыг АДБОУС-ын дагуу, Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн гүйцэтгэсэн.

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн байдал, санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүн, нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээ, нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан болон бусад илчлэл тодруулгад тайлагнасан үлдэгдэл, ажил гүйлгээнүүдийг холбогдох хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 4.1.3 дахь заалт, УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмуудын дагуу материаллаг байдлын хувьд алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхийг Аудитын гэрчилгээнд тодорхой дурдав.

Аудитын гэрчилгээг энэ тайлангийн 1 дүгээр хэсэгт үзүүлэв.

3. Менежментийн захидал

Төрийн аудитын байгууллага санхүүгийн тайлангийн аудит бүрийн төгсгөлд аудитаар илрүүлсэн зүйлсийг нэгтгэсэн менежментийн захидлыг үйлчлүүлэгч, түүний удирдлагад зориулж бэлтгэдэг бөгөөд түүнд санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналын бодлого, үйл ажиллагаа, дотоод хяналтыг сайжруулах зөвлөмжийг тусгадаг.

Энэхүү менежментийн захидлын агуулга АДБОУС болон аудитын дүн, дүгнэлтээс урган гарсан болно. Санхүүгийн тайлан, бусад илчлэл тодруулгын талаар санал дүгнэлт гаргахад бидний бодлого, горим зориулагдсан.

Энэ нь Бууцагаан сумын Засаг даргын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, горимыг зөвхөн аудитыг үр нөлөөтэй гүйцэтгэхэд шаардагдах цар хүрээнд дахин хянасан бөгөөд оршиж буй бүх сул талыг гаргаж ирэх боломжгүй юм.

Тиймээс аудитын тайланд тусгасан зөвлөмж нь аудит хийх үеийн нөхцөл байдлын талаарх бидний үнэлэлт, дүгнэлтийг илэрхийлж байгаа болно.

Харин эдгээр зөвлөмжийг та бидний хамтын ажиллагааны байр сууринаас гаргасан бөгөөд аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хүлээн авч, хэрэгжүүлэх нь танай үүрэг хариуцлага юм.

Менежментийн захидалд дурдсан цаашид санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд шууд бөгөөд материаллаг хэмжээгээр нөлөөлж болзошгүй тул анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

3.1 Төсвийн өмнө хүлээсэн үүргийн биелэлт

3.1.1 Илрүүлэлт: Аудитад хамрагдсан төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 451.0 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрч Эрүүл мэндийн төв, Ерөнхий боловсролын сургууль "Хязгаарлалттай", Засаг даргын Тамгын газар "Сөрөг" дүгнэлт авсан нь Төсвийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.4 дэх "Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь түүнд харьяалагдах төсвийн талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ", 15.4.1. дэх "... энэ хуулийн 16.5-д заасан бүрэн эрхийг хэрэгжүүлэх", 16.5.2. дахь "батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих" гэсэн заалтыг зөрчсөн.

3.1.2 Эрсдэл: Төсвийн шууд захирагчийн төсвийн хөрөнгийн зарцуулалтад тавих хяналт хангалтгүй байх

3.1.3 Өгсөн зөвлөмж: Харьяа төсвийн байгууллагуудын төсвийн зарцуулалтад тавих хяналтыг сайжруулж, алдаа зөрчлийн давтан гаргуулахгүй байж, ТТЗ-ийн зүгээс төсвийн хөрөнгийн зарцуулалтад тавих дотоод хяналтыг сайжруулж холбогдох албан тушаалтнуудын ажлыг дүгнэн, хариуцлага тооцож ажиллах.

3.2 Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэлтэй холбоотой асуудал

3.2.1 Илрүүлэлт: Бууцагаан сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн харилцах дансны өмнөх оны үлдэгдэл 116543.2 мянган төгрөг байхад сумын ИТХ-ын хуралдааны 2018 оны 11 дүгээр тогтоолд Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгийн зардлыг өмнөх оны үлдэгдлээс 118363.1 мянган төгрөгөөр санхүүжихээр буюу зардлыг эх үүсвэрээс нь 1819.9 мянган төгрөгөөр илүү баталсан нь Төсвийн тухай хуулийн 57 дугаар зүйлийн 57.3. дахь "Орон нутгийн төсвийн урьд оны үлдэгдлээс санхүүжүүлэх зарлагыг төсөвт тусган баталж

хэрэгжүүлэх ба зарлага нь санхүүжүүлэх эх үүсвэрээсээ хэтрэхгүй байна” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

3.2.2 Эрсдэл: Орон нутгийн хөгжлийн сангийн төлөвлөсөн төсөл арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлэх боломжгүй нөхцөл үүсэх

3.2.3 Өгсөн зөвлөмж: Сумын Засаг дарга сумын ИТХ-д төсвийн төслийг өргөн мэдүүлж батлуулахдаа төсвийн нийт эх үүсвэр, зардлыг хянаж, тооцооллын алдаагүй төсөв батлуулж, хэрэгжүүлж ажиллаж байх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг 2020 оны 06 дугаар сарын 01-ний дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

4.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	718095305.68	718986048.16
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	219969293.75	67315392.14
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	219969293.75	67315392.14
3121	Төгрөг	219969293.75	67315392.14
31211	Төрийн сангийн харилцах	219969293.75	67315392.14
33	АВЛАГА	202162966.52	239024073.61
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	950169.52	1351495.52
335	Бусад авлага	34099600.00	11739264.09
3351	Байгууллагаас авах авлага	34099600.00	4239264.09
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага		7500000.00
336	Зээлийн авлага	167113197.00	225933314.00
3361	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	167113197.00	225933314.00
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	167113197.00	225933314.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	295963045.41	412646582.41
351	Түүхий эд материал	45186179.00	55481459.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	44821729.00	53954329.00
35130	Эм боох материал	364450.00	1527130.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	3500.00	1253300.00
354	Хангамжийн материал	234563366.41	355911823.41
35410	Бичиг хэргийн материал	5333458.00	9484858.00
35420	Аж ахуйн материал	157781380.05	224460780.05
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	585600.00	
35440	Түлш, шатах тослох материал	857700.00	8216091.00
35450	Барилгын засварын материал	780000.00	7327000.00
35460	Хүнсний материал	3379667.00	5958182.00
35470	Бусад хангамжийн материал	65845561.36	100464912.36
35600	Мал амьтад	16210000.00	
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	15385235255.13	14943971605.90
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	15385235255.13	14943971605.90
392	Биет хөрөнгө	15218743484.43	14780318585.24
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	15696066890.73	15890342046.64
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1467519598.88	-2191108237.87
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	311270500.00	325530500.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-110675554.42	-121226266.02
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	606557313.42	600228945.66
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-494828984.73	-478829298.52
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	334663361.74	350475360.68
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-214300281.19	-230957931.99
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	7000000.00	7000000.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	36790020.00	100661520.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-31274832.74	-34218873.84
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	506816000.00	506816000.00
39217	Ном	38178650.50	55604820.50
393	Биет бус хөрөнгө	166491770.70	163653020.66
39301	Програм хангамж	20079200.00	19094200.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-15175429.30	-17029179.34
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	161588000.00	161588000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	16103330560.81	15662957654.06

4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	22027400.00	4176660.19
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	22027400.00	4176660.19
413	Өглөг	22027400.00	4176660.19
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	85017.00	1425048.12
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	21442176.00	2751612.07
4136	Бусад өглөг	500207.00	
41363	Татварын өглөг /ТӨҮГ/	500207.00	
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	16103330560.81	15662957654.06

4.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3140523060.66	3405484962.17
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	73328837.36	76961312.29
110	Орлогын албан татвар	46057847.36	53628542.68
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	46057847.36	53628542.68
110002	Үйл ажиллагааны орлого	14675662.50	12518439.67
110003	Хөрөнгийн орлого	31382184.86	41110103.01
113	Хөрөнгийн албан татвар	2070000.00	2326000.00
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар		20000.00
113002	Бууны албан татвар	2070000.00	2306000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	25200990.00	21006769.61
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	2662220.00	9294760.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	2662220.00	5724760.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр		300000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж		3270000.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	22134270.00	11095120.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	22134270.00	11095120.00
1183	Бусад татвар	404500.00	616889.61
118301	Бусад татвар	57300.00	349489.61
118304	Нохойны албан татвар	347200.00	267400.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	242259933.70	423074025.88
120	Нийтлэг татварын бус орлого	242259933.70	423074025.88
120003	Торгуулийн орлого	24003200.00	16036602.10
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	218256733.70	407037423.78
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	6586758.00	24817150.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	87629430.00	579900.00
1200045	Үнө төлбөргүй хүлээн авсан орлого	124040545.70	381640373.78
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛГИЙН ОРЛОГО	2824934289.60	2905449624.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1829362152.00	1880037500.00
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1126252.00	
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1828235900.00	1880037500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	168103378.60	70814604.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	165203378.60	66075504.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	2900000.00	4739100.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	792194800.00	933847400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	385188100.00	
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	322571100.00	830210500.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	84435600.00	103636900.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	35273959.00	20750120.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	35273959.00	
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих		20750120.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3738731023.38	3782533269.91
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3612726002.38	3782533269.91
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2993213041.78	3716238235.25
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1327204192.00	1588024316.11

**Бууцагаан сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

210101	Үндсэн цалин	1316530096.00	1587698963.11
210102	Нэмэгдэл		134584.00
210104	Урамшуулал	10674096.00	69520.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс		121249.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	162729111.48	198803534.01
210201	Тэтгэврийн даатгал	143845813.00	139236141.61
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4849929.00	15343859.85
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4000472.48	12054742.68
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	912080.00	2900818.17
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9120817.00	29267971.70
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	307835305.00	491052435.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	22105869.00	25073035.00
210302	Түлш, халаалт	274052307.00	455631412.00
210303	Цэвэр, бохир ус	11677129.00	10347988.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	70270504.00	71326260.24
210401	Бичиг хэрэг	8245455.00	6578384.00
210402	Тээвэр, шатахуун	47038699.00	49154832.12
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4796200.00	9017378.00
210404	Ном, хэвлэл	352780.00	93000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1480500.00	818566.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8356870.00	5594100.00
210408	Бараа материал акталсны зардал		70000.12
2105	Нормативт зардал	161403718.80	168422628.61
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	18881567.00	22925703.61
210502	Хоол, хүнс	139282651.80	137546225.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3239500.00	7950700.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	24145766.00	21321907.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		121500.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		206000.00
210604	Урсгал засвар	24145766.00	20994407.00
2107	Томилолт, зочны зардал	8728400.00	24170510.00
210702	Дотоод албан томилолт	8728400.00	14915860.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		9254650.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	49784865.00	244097296.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	45769065.00	240351596.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох		1850000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ		113700.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	249300.00	
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	60000.00	
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3564000.00	1782000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	142500.00	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	881111179.50	909019348.28
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	23540680.00	31483111.59
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6093855.00	4784500.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	851476644.50	872751736.69
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	619512959.90	66295034.66
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	54280600.00	
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	54280600.00	
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	151947318.00	54225643.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	35273959.00	
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	28253001.00	27906043.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	20685600.00	
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшигтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	65165658.00	9116400.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2569100.00	17203200.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	409080078.00	144700.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	385188100.00	
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1126252.00	
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	22765726.00	144700.00

**Бууцагаан сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	4204963.90	11924691.66
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4204963.90	11924691.66
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	126005021.00	
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	126005021.00	
223001	Бусад хөрөнгө	126005021.00	
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	-598207962.72	-377048307.74
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	2258954258.78	46092928.13
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	8450245.77	29882928.13
225007	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зардал	2250504013.01	
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал		16210000.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-2258954258.78	-46092928.13
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	-2857162221.50	-423141235.87

4.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	3072746805.96	3060398471.39
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	73328837.36	76961312.29
110	Орлогын албан татвар	46057847.36	53628542.68
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	46057847.36	53628542.68
110002	Үйл ажиллагааны орлого	14675662.50	12518439.67
110003	Хөрөнгийн орлого	31382184.86	41110103.01
113	Хөрөнгийн албан татвар	2070000.00	2326000.00
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар		20000.00
113002	Бууны албан татвар	2070000.00	2306000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	25200990.00	21006769.61
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	2662220.00	9294760.00
118001	Улсын тэмдэгийн хураамж	2662220.00	5724760.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр		300000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж		3270000.00
118011	Бусад татвар (төлбөр, хураамж)	57300.00	
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	22134270.00	11095120.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	22134270.00	11095120.00
1183	Бусад татвар	404500.00	616889.61
118301	Бусад татвар	57300.00	349489.61
118304	Нохойны албан татвар	347200.00	267400.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	164698481.00	77987535.10
120	Нийтлэг татварын бус орлого	164698481.00	77987535.10
120003	Торгуулийн орлого	24003200.00	16036602.10
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	140695281.00	61950933.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	62851049.00	61371033.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	77844232.00	579900.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2834719487.60	2905449624.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1829362152.00	1880037500.00
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1126252.00	
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1828235900.00	1880037500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	177888576.60	70814604.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	168103378.60	66075504.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	9785198.00	4739100.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	792194800.00	933847400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	385188100.00	
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	322517100.00	830210500.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	84435600.00	103636900.00

**Бууцагаан сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	35273959.00	20750120.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	35273959.00	
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих		20750120.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	2763812587.60	2888704944.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2763812587.60	2888704944.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2142130217.00	2821118066.34
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1314766824.00	1575607575.00
210101	Үндсэн цалин	1085277154.00	1293713062.00
210102	Нэмэгдэл	153916600.00	177200296.00
210104	Урамшуулал	69537983.00	98023617.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	6035087.00	6670600.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	158852550.00	203407465.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	110006549.00	143170300.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	12230007.00	15540669.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9612775.00	11940365.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2734742.00	2862515.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	24268477.00	29893616.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	305855424.00	494660237.00
210301	Гэрэл, шахиггаан	20530348.00	26282285.00
210302	Түлш, халаалт	271557586.00	457527952.00
210303	Цэвэр, бохир ус	13767490.00	10850000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	56677845.00	85841078.80
210401	Бичиг хэрэг	5826900.00	9497020.80
210402	Тээвэр, шатахуун	38691038.00	47099280.00
210403	Шуудан, холбоо, интэрнэтийн төлбөр	3747157.00	9142778.00
210404	Ном, хэвлэл	932350.00	153100.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1399400.00	1782800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6081000.00	18166100.00
2105	Нормативт зардал	167088458.00	173543842.54
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	18261721.00	24147618.54
210502	Хоол, хүнс	141306937.00	139441744.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	7519800.00	9954480.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	11000950.00	31713357.00
210601	Багаж, техник хэрэгсэл	3559800.00	2190420.00
210602	Тавилга		1000000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		300000.00
210604	Урсгал засвар	7441150.00	28222937.00
2107	Томиллолт, зочны зардал	8733800.00	24046860.00
210702	Дотоод албан томилолт	8733800.00	14980860.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		9066000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	83092766.00	171753264.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	79293266.00	167088064.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох		1581500.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ		44600.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	27000.00	49100.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	60000.00	20000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3564000.00	2970000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	148500.00	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	36061600.00	60544387.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	23850100.00	47432397.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	12211500.00	13111990.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	621682370.60	67586877.66
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	49940600.00	
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	49940600.00	
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	158456728.00	55517486.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	35273959.00	
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	8816800.00	
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	25945611.00	29097886.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	20685600.00	

**Бууцаган сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	65165658.00	9116400.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2569100.00	17303200.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	0.70	
213303	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.70	
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	409080078.00	144700.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	385188100.00	
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1126252.00	
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	22765726.00	144700.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	4204963.60	11924691.66
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4204963.60	11924691.66
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	308934218.36	171693527.39
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	201843421.00	324347429.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	201843421.00	324347429.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	201843421.00	324347429.00
220001	Барилга байгууламж		201969666.00
223001	Бусад хөрөнгө	127905021.00	
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	73938400.00	122377763.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-201843421.00	-324347429.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	107090797.36	-152653901.61
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	112878496.39	219969293.75
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	219969293.75	67315392.14

4.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нооц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,970,752,899.33	939,700,336.91	13,580,879,605.66	16,491,332,841.90
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			13,629,447.00	13,629,447.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,970,752,899.33	939,700,336.91	13,594,509,052.66	16,504,962,288.90
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт		2,271,915,093.41		2,271,915,093.41
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	161,588,000.00			161,588,000.00
C07	Тайланг үеийн үр дүн			-2,857,162,221.50	-2,857,162,221.50
C08	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,132,340,899.33	3,211,615,430.32	10,737,346,831.16	16,081,303,160.81
D01	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,132,340,899.33	3,211,615,430.32	10,737,346,831.16	16,081,303,160.81
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			33,930,435.02	33,930,435.02
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,132,340,899.33	3,211,615,430.32	10,771,277,266.18	16,115,233,595.83
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт		-31,763,081.09		-31,763,081.09
D08	Тайланг үеийн үр дүн			-423,141,235.87	-423,141,235.87
D09	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,132,340,899.33	3,179,852,349.23	10,346,587,745.31	15,658,780,993.87

4.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Эдний засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3225718800.00	3130313077.34	-95405722.66	97.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3003718800.00	2928343411.34	-75375388.66	97.5
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2955126300.00	2881942325.34	-73183974.66	97.5
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1576001200.00	1575607575.00	-393625.00	100.0
210101	Үндсэн цалин	1292338900.00	1293713062.00	1374162.00	100.1
210102	Нэмэгдэл	178685700.00	177200296.00	-1485404.00	99.2
210104	Урамшуулал	98027400.00	98023617.00	-3783.00	100.0
210105	Гэрээт ажлын хөлс	6949200.00	6670600.00	-278600.00	96.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	203513900.00	203294965.00	-218935.00	99.9
210201	Тэтгэврийн даатгал	143596500.00	143093800.00	-502700.00	99.6
210202	Тэтгэмжийн даатгал	14979300.00	15531669.00	552369.00	103.7

**Бууцаган сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11983700.00	11933165.00	-50535.00	99.6
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2995600.00	2860715.00	-134885.00	95.5
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	29958800.00	29875616.00	-83184.00	99.7
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	494732400.00	494660237.00	-72163.00	100.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	26131500.00	26282285.00	150785.00	100.6
210302	Түлш, халаалт	457750900.00	457527952.00	-222948.00	100.0
210303	Цэвэр, бохир ус	10850000.00	10850000.00	0.00	100.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	98332900.00	94307078.80	-402521.20	95.9
210401	Бичиг хэрэг	8355400.00	9497020.80	1141620.80	113.7
210402	Тээвэр, шатахуун	51311400.00	47099280.00	-4212120.00	91.8
210403	Шуудан, холбоо, интернэгийн төлбөр	9251400.00	9342778.00	91378.00	101.0
210404	Ном, хэвлэл	3578600.00	3589100.00	10500.00	100.3
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хоргон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2840000.00	1782800.00	-1057200.00	62.8
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	22996100.00	22996100.00	0.00	100.0
2105	Нормативт зардал	186959800.00	173543842.54	-13415957.46	92.8
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэргэсэл	34214500.00	24147618.54	-10066881.46	70.6
210502	Хоол, хүнс	142429100.00	139441744.00	-2987356.00	97.9
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	10316200.00	9954480.00	-361720.00	96.5
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	130468800.00	130463320.00	-5480.00	100.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4425000.00	3711020.00	-713980.00	83.9
210602	Тавилга	37200000.00	37909200.00	709200.00	101.9
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэргэлэл	300000.00	300000.00	0.00	100.0
210604	Урсгал засвар	88543800.00	88543100.00	-700.00	100.0
2107	Томилолт, зочны зардал	25294100.00	24046860.00	-1247240.00	95.1
210701	Гадаад албан томилолт		42000.00	42000.00	#DIV/0!
210702	Дотоод албан томилолт	16294100.00	14938860.00	-1355240.00	91.7
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	9000000.00	9066000.00	66000.00	100.7
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	153457200.00	111502260.00	-4195490.00	72.7
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	148142500.00	106868560.00	-41273940.00	72.1
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1550000.00	1550000.00	0.00	100.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	44600.00	44600.00	0.00	100.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	76100.00	49100.00	-27000.00	64.5
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	80000.00	20000.00	-60000.00	25.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3564000.00	2970000.00	-594000.00	83.3
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	86366000.00	74516187.00	-11849813.00	86.3
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	73194200.00	61361197.00	-11833003.00	83.8
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	13171800.00	13154990.00	-16810.00	99.9
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	48592500.00	46401086.00	-2191414.00	95.5
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	48592500.00	46401086.00	-2191414.00	95.5
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	29288300.00	29097886.00	-190414.00	99.3
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	19304200.00	17303200.00	-2001000.00	89.6
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	222000000.0	201969666.0	-20030334.00	91.0
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	222000000.0	201969666.0	-20030334.00	91.0
220001	Барилга байгууламж	222000000.00	201969666.00	-20030334.00	91.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3225818800.00	2994197244.34	#####	92.8
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1880037500.00	1868112808.34	-11924691.66	99.4
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлэг санхүүжих	1880037500.00	1868112808.34	-11924691.66	99.4
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1038047400.00	1043383383.00	5335983.00	100.5
132001	Орон нутгийн төсвөөс	934410500.00	939746483.00	5335983.00	100.6
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	103636900.00	103636900.00	0.00	100.0
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	37170800.00	20750120.00	-16420680.00	55.8
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	37170800.00	20750120.00	-16420680.00	55.8
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	270563100.00	61950933.00	#####	22.9
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	76132200.00	61371033.00	-14761167.00	80.6
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	600000.00	579900.00	-20100.00	96.7
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	221730900.00		#####	0.0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		180411100.00	180411100.00	#DIV/0!
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		44295267.00	44295267.00	#DIV/0!
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	1134.00	1128.00	-6.00	99.5
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	8.00	8.00	0.00	100.0
610001	Төсвийн байгууллага	8.00	8.00	0.00	100.0
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	160.00	157.00	-3.00	98.1
620001	Удирдах ажилтан	15.00	15.00	0.00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	92.00	89.00	-3.00	96.7
620003	Үйлчлэх ажилтан	49.00	49.00	0.00	100.0
620004	Гэрээт ажилтан	4.00	4.00	0.00	100.0

**Бууцаган сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	806.00	806.00	0.00	100.0
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	580.00	580.00	0.00	100.0
630001	Төрийн өмчигт ЕБС	580.00	580.00	0.00	100.0
631	СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА	226.00	226.00	0.00	100.0
631001	Төрийн өмчигт СӨБ байгууллага	226.00	226.00	0.00	100.0
631002	Хувийн өмчигт СӨБ байгууллага	160.00	157.00	-3.00	98.1
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	160.0	157.0	-3.00	98.1
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	9.00	9.00	0.00	100.0
650004	СЭБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	62.00	62.00	0.00	100.0
650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	4.00	4.00	0.00	100.0
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	19.00	17.00	-2.00	89.5
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	53.00	52.00	-1.00	98.1
650010	Гэрээт ажилтан	4.00	4.00	0.00	100.0
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	9.00	9.00	0.00	100.0

4.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	168103377.90	70814604.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	168103377.90	70814604.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	124923893.90	61593204.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	90003919.90	
210101	Үндсэн цалин	9003919.90	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	0.00	112500.00
210201	Тэтгэврийн даатгал		76500.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал		9000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал		7200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал		1800.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал		18000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	115919974.00	59480704.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	115919974.00	59480704.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	2000000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		2000000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	43179484.00	9221400.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	20413758.00	9116400.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	20413758.00	9116400.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	22765726.00	105000.00
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	22765726.00	105000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	168103377.90	70814604.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	168103377.90	70814604.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	162133377.90	66075504.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	5990000.00	4739100.00

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ:

Бэлтгэсэн:

АУДИТОР

Ж.ӨСӨХБЯАР

Огноо: 2020.03.24

Анхан шатанд хянасан:

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

А.ЦЭЭНЯМ

Огноо: 2020.03.24

Хоёр дахь шатанд хянасан:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

Огноо: 2020.03.24

5.Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо: 2020.03.24	Аудитын нэр:	Бууцагаан сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит	Аудитын код: БНА-2020/6/СТА-ТТЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Бууцагаан сумын Засаг дарга		Сая төгрөгөөр

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
А	1	2	3	4	5
1	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 451.0 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрч дүгнэлт өгсөн 4 байгууллагаас Эрүүл мэндийн төв, Ерөнхий боловсролын сургуулийн санхүүгийн тайланд "Хязгаарлалттай", Засаг даргын Тамгын газрын санхүүгийн тайланд "Сөрөг" санал дүгнэлт өгсөн.	0	Зөвлөмж өгсөн	Засаг дарга, Санхүүгийн албаны дарга	Ж.Алтанцэцэг, З.Саран
2	ОНХС-ийн харилцах дансны өмнөх оны үлдэгдэл 116543.2 мянган төгрөг байхад сумын ИТХ-ын хуралдааны 2018 оны 11 дүгээр тогтоолд ОНХС-ийн хөрөнгийн зардлыг өмнөх оны үлдэгдлээс 118363.1 мянган төгрөгөөр санхүүжихээр буюу зардлыг эх үүсвэрээс нь 1819.9 мянган төгрөгөөр илүү баталсан байна.	1.8	Зөвлөмж өгсөн	Засаг дарга, Санхүүгийн албаны дарга	Ж.Алтанцэцэг, З.Саран
3	Санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайланд 256764 мянган төгрөгийн хөрөнгө, үр дүнгийн тайланд 40857.7 мянга, мөнгөн гүйлгээний тайланд 6035.4 мянган төгрөгийн зардлын эдийн засгийн ангилалыг зөрүүтэй нэгтгэсэн.	49.5	Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд залруулсан	Засаг дарга, Санхүүгийн албаны дарга	Ж.Алтанцэцэг, З.Саран
4	Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл тооллогын бүртгэлээс зөрүүтэй, бараа материалын тооллогын бүртгэл байхгүй байна. Мөн бараа материалын тайланг няравын тайлантай тулгахад 9095,1 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй байна.	9.1	Зөвлөмж өгсөн	Бууцагаан сумын ЗДТГазрын дарга Нягтлан бодогч	Д.Лхагвадорж Г.Ууганзаяа
5	Тус байгууллага нь дулаан ханган нийлүүлэгч "РМБ" ХХК-тай сард 3412,2 мянган төгрөг төлөх гэрээг байгуулж, 12 сард 2029,7 мянган төгрөгийг илүү шилжүүлсэн.	2.0	Албан шаардлага өгсөн	Бууцагаан сумын ЗДТГазрын дарга Нягтлан бодогч	Д.Лхагвадорж Г.Ууганзаяа
6	Засаг даргын 2019 оны 10 сарын 7-ны өдрийн А/90 дугаар захирамж, ЗДТГ-ын даргын 2019 оны 10 сарын 1-ний өдрийн А/18 дугаар тушаалыг үндэслэн цалингийн сангаас 5350,8 мянган төгрөгийн түлшний хөнгөлөлтийг ажилтнуудад олгосон.	5.4	Төлбөрийн акт тогтоосон	Бууцагаан сумын ЗДТГазрын дарга Нягтлан бодогч	Д.Лхагвадорж Г.Ууганзаяа
7	Санхүүгийн тайлан баланст бүртгэлтэй тракторыг хувь хүнд түрээслүүлж ашиглуулж байгаа ба улсын бүртгэлийн гэрчилгээ нь одоохгүй, галын машин 2014 онд авсан боловч одоо болтол байгууллагын эзэмшилд шилжүүлээгүй, мал үржлийн тасгийн мотоцикл байхгүй байна.	102.4	Албан шаардлага өгсөн	Бууцагаан сумын ЗДТГазрын дарга Нягтлан бодогч	Д.Лхагвадорж Г.Ууганзаяа
8	Бараа материалын бусад хангамжийн материалд үлдэгдлээр байгаа 5,0 сая төгрөгийн өвсний тооцоо, тооллогыг хийгээгүй	5.0	Зөвлөмж өгсөн	Бууцагаан сумын ЗДТГазрын дарга Нягтлан бодогч	Д.Лхагвадорж Г.Ууганзаяа
9	Засаг даргын нөөц хөрөнгийг зарцуулахдаа Сангийн сайдын 2018 оны 318 дүгээр тушаалыг баримтлалгүй сумын Засаг даргын захирамж гаргахдаа хүчингүй болсон Сангийн сайдын 2012 оны 239 дүгээр тушаалыг баримталж 12224,0 мянган төгрөгийг зарцуулсан	12.2	Зөвлөмж өгсөн	Бууцагаан сумын ЗДТГазрын дарга Нягтлан бодогч	Д.Лхагвадорж Г.Ууганзаяа
10	Зочид төлөөлөгч хүлээн авах зардлын гүйцэтгэлийг анхан шатны баримтаас түүвэрлэн шалгахад хүнсний материал, хоолны зардалд зарцуулахдаа шийдвэргүйгээр зарцуулсан байна.	9.1	Зөвлөмж өгсөн	Бууцагаан сумын ЗДТГазрын дарга Нягтлан бодогч	Д.Лхагвадорж Г.Ууганзаяа
11	Тайлант оны 1201,8 мянган төгрөгийн 1833,6 мянган төгрөгийн өглөгтэй гарсан ба үлдэгдлийг баталгаажуулсан тооцоо нийлсэн акт байхгүй байна.	3.0	Зөвлөмж өгсөн	Бууцагаан сумын ЗДТГазрын дарга Нягтлан бодогч	Д.Лхагвадорж Г.Ууганзаяа
12	Тайлант хугацаанд 22663,1 мянган төгрөгийн тээвэр шатахууны зардал батлагдаж гүйцэтгэлээр зарцуулахдаа нягтлан бодогч сар бүр шатахууны тооцоог бодож баталгаажуулдаггүй тооцоо бодсон акт үйлддэггүй зөрчил илэрлээ.	29.9	Зөвлөмж өгсөн	Бууцагаан сумын ЗДТГазрын дарга Нягтлан бодогч	Д.Лхагвадорж Г.Ууганзаяа

**Бууцаган сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

A	1	2	3	4	5
13	Тухайн байгууллага нь нягтлан бодох бүртгэл бодлогын баримт бичиггүй байна.		Зөвлөмж өгсөн	Бууцаган сумын ЗДТГазрын дарга Нягтлан бодогч	Д.Лхагвадорж Г.Ууганзаяа
14	Тайлант онд эхний эхэнд түлш шатахуунд 300,0 мянган төгрөгийн эхний үлдэгдэлтэй байсан ба 30875,3 мянган төгрөгийн шатахуун шатах тослох материал худалдан авсан ба 27795,1 мянган төгрөг зарцуулж үлдэгдлээр 3110,2 мянган төгрөгийн шатахууны үлдэгдэлтэй байна.	3.1	Зөвлөмж өгсөн	Бууцаган сумын ЗДТГазрын дарга Нягтлан бодогч	Д.Лхагвадорж Г.Ууганзаяа
15	Сар бүр жолоочийн тооцооны хуудсыг хянаж баталгаажуулдаггүй, тооцоо бодсон акт үйлддэггүйгээс болж нярвын тайлан, санхүүгийн тайлангийн бараа материалын тодруулга тайлангийн тээвэр шатахууны орлого 5221,4 мянган төгрөг, зарлага 2140,9 мянган төгрөгөөр зөрж байна.	8.2	Зөвлөмж өгсөн	Бууцаган сумын ЗДТГазрын дарга Нягтлан бодогч	Д.Лхагвадорж Г.Ууганзаяа
16	Тоологын бүртгэлээр үндсэн хөрөнгө 17419,0 мянга, Бараа материал 2195.1 мянган төгрөгийн хөрөнгө тоологдоогүй байна.	19.6	Албан шаардлага өгсөн	ИТХ-ын Нарийн бичгийн дарга, Нягтлан бодогч	Д.Эрдэнэдалай, Г.Ууганзаяа
17	Нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардлаас 5.0 сая төгрөгийн зардал гаргаж төлөөлөгч нарт тойрогт ажиллах зардал гэсэн байдлаар тарааж өгсөн боловч анхан шатны баримт, тайлан материал бүрдүүлээгүй байна.	5.0	Албан шаардлага өгсөн	ИТХ-ын Нарийн бичгийн дарга, Нягтлан бодогч	Д.Эрдэнэдалай, Г.Ууганзаяа
18	Хөрөнгийн тооллогоос үндсэн хөрөнгө 2647,7 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй.	2.7	Зөвлөмж өгсөн	Соёлын төвийн эрхлэгч Нягтлан бодогч	Б.Оюунбилэг Г.Ууганзаяа
19	ХХОАТ-ыг цалингаас суутгасан болон төлсөн мөнгөн дүнтэй тулган шалгахад 236,9 мянган төгрөгийн өглөгтэй, НДШ 997,2 мянган төгрөгийг авлагаар тусгасан байна.	1.2	Зөвлөмж өгсөн	Соёлын төвийн эрхлэгч Нягтлан бодогч	Б.Оюунбилэг Г.Ууганзаяа
20	Бараа материалын тайлангийн Тусгай зориулалтын материал, Бусад хангамжийн материал, үндсэн хөрөнгийн дансны Тээврийн хэрэгслийн дансны тооллогын материал байхгүй, бичиг хэргийн материал 187.0 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тоологдсон.	58.5	Албан шаардлага өгсөн	Төсвийн захирагч, Нягтлан бодогч	Ч.Жавзан, Д.Мөнхтуяа
21	"Өлзийтийн нөмөрт хайрхан" хоршоонд өмнөх оны 1548.3 халаалтын өртэй байсныг шилжүүлсэн гэх боловч өмнөх оны санхүүгийн тайланд өглөгөөр тусгаагүй байна. Тухайн хоршоо нь СХАА-нд хүсэлт тавин шалгуулж дээрх өглөгийг төлөх нь үнэн эсэхийг баталгаажуулсан.	1.5	Зөвлөмж өгсөн	Төсвийн захирагч, Нягтлан бодогч	Ч.Жавзан, Д.Мөнхтуяа
22	Аудитаар бараа үйлчилгээний бусад зардлаас 7500.0 мянган төгрөгийн зардлыг хүлээн зөвшөөрөх боломжгүй, цагдаагийн эдийн засгийн албанд шалгагдаж байгаа тул авлагаар залруулав.	7.5	Санхүүгийн тайланд залруулсан	Төсвийн захирагч, Нягтлан бодогч	Ч.Жавзан, Д.Мөнхтуяа
23	2019.03.12-ны өдөр Их эффит ХХК-ний 4150.0, 2019.11.12-ны өдөр Ди Эн Констракшн ХХК-ний 9000.0, 2019.12.25-ны өдөр Баярнамд 7294.3 мянган төгрөгийг нэхэмжлэл байхгүйгээр гүйлгээ хийсэн	20.4	Зөвлөмж өгсөн	Бууцаган сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн захирал	Ж.Ганцэцэг
24	Цалингийн зардлаас байгууллагын багш, ажилтан нарт даргын 2019.12.13-ны өдрийн А/30тоот тушаалаар 15000,0 мянган төгрөгийн түлшний хөнгөлөлт олгосон байна.	15.0	Төлбөрийн акт тогтоосон	Бууцаган сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн захирал	Ж.Ганцэцэг
25	Дотуур байрны Хүүхдийн хоолны зардлын төсвийн хэмнэлтээр худалдан авалт хийж тайлант хугацааны эцэст 2869,7 мянган төгрөгийн хүнсний материал нөөцөлж үлдэгдлээр тайлагнасан байна.	2.8	Төлбөрийн акт тогтоосон	Бууцаган сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн захирал	Ж.Ганцэцэг
26	Сургуулийн захирал Ж.Ганцэцэгт Баянхонгор аймаг дахь Захиргааны хэргийн анхан шатны шүүхийн 2019 оны 131/ШЗ2019/01815 тоот шийдвэрийн дагуу ажилгүй байсан хугацааны нөхөн олговорт Бууцаган сумын ЕБС-ийн сургуулийн цалингийн зардлаас 15100,0 мянган төгрөгийг олгосон байна.	15.1	Албан шаардлага өгсөн	Бууцаган сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн захирал	Ж.Ганцэцэг
27	Цалингийн зардлаас байгууллагын багш, ажилтан нарт даргын 2019.12.19-ны өдрийн 14 тоот тушаалаар 5478,1 мянган төгрөгийн түлшний хөнгөлөлт олгосон байна.	5.5	Төлбөрийн акт тогтоосон	Цэцэрлэгийн эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Д.Гэрлээ, Д.Мөнхтуяа
28	Шатахуун бусад нормативт зардлын гүйцэтгэлийг анхан шатны баримтаас түүн батлагдсан төсөвтэй харьцуулан үзэхэд хүнсний материалын 2027,8 мянган төгрөгийг үлдэгдэлтэй гарч нөөцөлсөн байна.	2.0	Төлбөрийн акт тогтоосон	Цэцэрлэгийн эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Д.Гэрлээ, Д.Мөнхтуяа
29	Бууцаган сумын Засаг даргын 2019.05.07.-ны Б/07 захирамжаар Цэцэрлэгийн эрхлэгч Гэрлээд ур чадварын нэмэгдлийг 30 хувиар тооцож олгох шийдвэр гаргасан, мөн 2019 оны 1-р сараас эхлэн нөхөн тооцож авснаас нийт 620,0 мянган төгрөгийн нэмэгдлийг илүү олгосон байна.	0.6	Төлбөрийн акт тогтоосон	Цэцэрлэгийн эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Д.Гэрлээ, Д.Мөнхтуяа

**Бууцагаан сумын Засаг даргын 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

A	1	2	3	4	5
30	ОНХС-ийн хөрөнгөөр гүйцэтгэсэн нийт 104006,4 мянган төгрөгийн хөрөнгийг санхүүгийн тайлан бүртгэлд дутуу тусгасан	104.0	Албан шаардлага өгсөн	Засаг дарга, Санхүүгийн албаны дарга	Ж.Алтанцэцэг, З.Саран
31	Нийгмийн даатгалын шимтгэлд 7266,4 мянган төгрөг төлөхөөс 7337,7 мянган төгрөг төлж 71,3 мянган төгрөг илүү төлсөн	0.1	Төлбөрийн акт тогтоосон	Бага цэцэрлэгийн эрхлэгч, нягтлан бодогч	Ш.Уранчимэг, Д.Баярмаа
32	НДШ-ийн мэдээг цалингаас суутгасан болон төлсөн мөнгөн дүнтэй тулгахад ажил олгогчоос төлөх НДШ-ийг 42,7 мянган төгрөгөөр илүү, даатгуулагчаас 29,4 мянган төгрөгийг дутуу суутгасан байна.	0.1	Зөвлөмж өгсөн	Бага цэцэрлэгийн эрхлэгч, нягтлан бодогч	Ш.Уранчимэг, Д.Баярмаа
	Нийт	502.3			

АУДИТОР *[Signature]* Ж.ӨСӨХБАЯР
Огноо: 2020.03.24

Анхан шатанд хянасан:
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР *[Signature]* А.ЦЭЭНЯМ
Огноо: 2020.03.24

Хоёр дахь шатанд хянасан:
ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР *[Signature]* Б.МӨНХБАТ
Огноо: 2020.03.24

